

MAK
DGSLO:

19/4 29

krat prilog

MALE NOVICE.

Izbhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Slovenskemu Mariboru za Veliko noč.

Zelena in cvetoča vigrad se ogrnila mariborske livade. Tako zeleni še mariborski gaji niso bili kakor letos, livade še niso nikdar bile tako cvetoče, kakor ob Veliki noči leta 1919.

Spremenil si se naš Maribor. Nimaš več nemškega župana in ne zagrizenih nemških in nemčurških uradnikov ter vseh tistih, ki so topli tudi tukaj naš rod. . . . Mnogi, mnogi so šli zelo neradi, pa morali so iti. In njim bodo prav kmalu sledili še mnogi drugi. Naš Maribor dobiva polagoma slovensko lice. Sramežljiv je v tem oziru naš Maribor. A kmalu bo baje dobil tudi nove, samoslovenske poulične napise in se tako odel v pravo slovensko obleko.

Le dvoje ti še želimo, slovenski Maribor: da bi mariborski Slovenci in Slovenke se vsaj sedaj ob Veliki noči v toliko poboljšali, da ne bi več nemško ali laško brbrali, temveč, da bi se vedno in povsod posluževali svoje milodoneče matere govornice. Prav iskreno bi ti tudi čestitali, če bi se v vseh mariborskih cerkvah glasila slovenska služba božja.

Slovenski Maribor, ojači in ojunajči se! Sedaj si svoboden. Strl si vse okove, v katere so te vkovali Nemci in nemškutarji. Razgrni sedaj svoje peruti in svoja krila in osvobodi se popolnoma. Slovensko prebivalstvo mariborsko! Ni več tujec tvoj gospodar, ne spravlja ti več zagrizen Nemeč živil, temveč brat Slovenec, Hrvat in Srb. Zavedaj se tega in boji poln radosti, poln veselja nad zarjo svobode. Tvoja deca ima slovenske učitelje, ne bo se ti v šolah več odtujevala, ne bo ji tujec več trgjal iz sre ljubezni do svojega jezika. Zavriskajmo veselja, ker otefi smo švabskega jerobstva! Zatorej, slovenski Maribor: Slavi letošnjo Veliko noč v zavesti, da si vstal iz groba suženjstva k pomladanskemu, lepšemu življenju. Vsem Slovincem in Slovenkam v Mariboru: Veselo Alelujo!

Z pet krvavi pretepi na Dunaju

Na Dunaju so bile v četrtek, dne 17. t. m. velike komunistične demonstracije. Narodna bramba pod vodstvom častnikov, dobro opremljena s puškami in strojinicami, je varovala parlament. Drž. kanceler dr. Renner je govoril množici, ta pa je naskočila parlament, pobila okna in hotela razbiti hrastova vrata. Zapalila je parlamentove pritlične prostore. Ko so prišli ognjegasci, so jim demonstranti ga-

šenje zabranili. Ko je došla vest, da prihajajo 3 italijanske stotnije, so se demonstranti razpršili.

Dne 17. aprila ob treh popoldne se je vršil pred mestno hišo shod brezposelnih, ki je bil sklican potom letakov. Bilo je več govornikov, med njimi več komunistov, ni pa bilo mogoče slediti izvajanjem, ker je obenem govorilo več govornikov. Bila je predložena resolucija, katere bistvena vsebina je, da brezposelni zahtevajo od vlade, naj po možnosti preskrbi prilike za delo ter dovoli brezposelnim dnevno podporo po 25 K in nabavni prispevek 300 K. Eden govornikov je naznanil, da so raznašalce letakov zaprli. Shod je proti temu energično protestiral in zahteval takojšnjo izpustitev raznašalcev. Drug govornik je zahteval diktaturo proletarijata. Ob 7. uri so začeli brezposelni in komunisti obstreljevati parlament. Ob četrtna osem so streljali na zadnjo stran parlamentnega poslopja in razbili okna. Policija je na demonstrante oddala tri salve. Ob 7. uri so ugotovili 1 mrtvega in 6 težko ranjenih. Okoli 1000 demonstrantov je obkolilo poslopje. Čuli so se posamezni strelji in salve.

Požar v parlamentu se je omešil na stanovanja. Knjižnica je ostala neupoškodovana. V dvornem gledališču, kjer so demonstranti v točju razbili vsa okna in stekla ter v Nemškem ljudskem gledališču so morali s predstavo prenehati. — Pri današnjih demonstracijah je bilo ubitih troje policistov, težko ranjenih pa 16 policijskih stražnikov, 17 demonstrantov je bilo težko, mnoga pa lahko ranjenih.

Tudi iz drugih krajev Nemške Avstrije poročajo o krvavih pretepih in pobojih. In v to deželo nas bi radi potisnili!

Otvoritev slov. gledališča v Mariboru

Po večletnem, vsled vojske in nemške „naklonjenosti“ prisiljenem odmoru otvori mariborsko Dramatično društvo z velepriljubljeno in sedajnim razmeram jako primerno ljudsko igro „Graničarji, ali Proščenje na sv. Elija dan“, ljudski igrokas s petjem in plesom v treh delih, hrvatski spisal J. Freudenreich, poslovenil. — zopet svoje delovanje in praznuje svoje vsfajenje. Da se društvo odzove utemeljenim željam vsega občinstva, mestnega in okoliškega, vprizori igro v soboto, dne 26. aprila, točno ob 8. uri zvečer in na belo nedeljo, dne 27. aprila točno ob 4. uri popoldne; tako je tudi okoličanom omogočen obisk pristne jugoslovanske narodne igre, v kateri nastopajo najboljše moči naših pozrtvovalnih mariborskih igralcev, strokovnjakov in diletan-

tov, ki bodo svojim prosvete željnimi poslušalci iz-
vabili dokaj krehkega smeha, pa tudi marsikatero
prikrito a prisrčno solzico.

Narod slovenski, spoštuj samega sebe in svoje
pisat lje, skrbi za razvoj svoje probuje in zavedno-
sti, otresi se vsakega strankarstva, čitaj in poslušaj
z vso vnemo cvetke domače literature, zbiraj se rad
in navdušen krog svojih probuditeljev, voditeljev, u-
čiteljev in zavednih rodoljubov ter se vestno ogiblji
vsega nepotrebnege, nečastnega — in svitla bodoč-
nost je Tvoja!

Še ob Velikonočnih praznikih ne mirujejo.

Iz Radgone nam poročajo, da nemške tolpe v
ozemlju Cmureka in Radgone neprestano delajo ne-
mire v nevtralnem ozemlju. Pred nekaterimi dnevi so
streljali pri Cmureku, a k sreči niso nikogar zadeli.
Predvčeršnjim so padali nemški strelji v bližini O-
brajne in Purkle. Mažari pa so dne 18. t. m. zopet
precej močno streljali v odseku pri Radencih. Res
žalostno, da Nemci in Mažari niti o velikonočnih
praznikih nočejo mirovati.

Ne znajo slovenski.

Studenci pri Mariboru, 18. aprila.

Na naš občinski urad dobivamo od občinske a-
provizacije v Pekrah kljub opominu še vedno samo
nemške račune. Podpisan je neki Braunig. Pristen
Nemec, kaj?! Ali Pekre nimajo zavednega slovens-
kega moža? Nič boljšega ne pride iz Radvanja. Tu-
di od tam smo dobili neko odjavnico v blaženi nem-
ščini: Rothwein am 10. 4. 19. Herritsch! Na mari-
borskem magistratu se nahaja tudi še neki gospod,
ki ne ve, kje ta so Studenci pri Mariboru in ne ra-
zume slovenskega dopisa, to se pravi: noče razume-
ti, ker odgovarja samo nemški. Ali smo še vedno
hlapeci? Se takih gospodov ne moremo iznebiti? Ta-
kih uradnikov je še povsodi dovolj in slovenska mla-
dina in uradniki čakajo mesece in mesece doma brez
dela, ker se njih rošnje za nastavljenje pri kateri-
sibodem podjetju ne rešijo. Res čudne razmere. Slo-
venci smo pač še vedno predobri. Treba nam bi bi-
lo, da si še mnogo naučimo od naših bratov Čehov.

Rešitev spora med Jugoslavijo in Italijo pred durmi.

Iz Lucerna se z dne 16. aprila poroča: Pri
pogajanjih, ki se sedaj vrše glede spora med Ju-
goslavijo in Italijo, je Wilson pretekli torek izjavil,
da vstraja pri svoji zahtevi: Reka mora pripasti
Jugoslaviji. Francija in Anglija se temu ne pro-
tivita, ker zavzemata stališče lordonske pogodbe.
Lahi so zagrozili, da zapuste konfenco, če ne
dobe Reke. Entente poizkusa doseči kompromis
na ta način, da razširi Lahom koncesije in jih za-
dovolji z ozemljem v Mali Aziji. Potemtakem bi
Dalmacija Jugoslaviji bila gotova. Reko dobimo

— koro gotovo (oboje z narodnimi garancijami za
laško manjšino), Italija pa bi dobila Gorico, Trst
in Polj z garancijami za Jugoslovane.

Wilson ne bo prisostvoval sklepčnim razpra-
vam mirovne konference. Otvoritvena seja sklep-
čnih razprav se bo pričela dne 25. ali 26. t. m.
Dne 27. ali 28. aprila se vrne Wilson v Ameriko.
Končna poznanja bi se končala 10. maja, pri
kateri bo Wilsona zastopal House.

Poročilo, ki prihaja iz Lucerna, ni uradno,
marveč zasebno. Ne zdi se nam verjetno, da bi
Wilson delal za kompromis, ki bi bil Jugoslova-
nom tako krivičen in škodljiv. Č. R. ka pripada
Jugoslaviji, morata tem bolj priti k Jugoslaviji Go-
rica in Trst, ker je v tem krajih narodnostno raz-
merje za veliko bolj ugodno za Slovence nego v
Reki sami in ker gosoodarski cilj nujno zahteva
priklonitev Gorice in Trsta k jugoslovanski državi.
Če bi res se sklopil tak kompromis, bi za nas
Jugoslovane ne mogel biti trajen. Naj da entente
Italiji opšhodnino, kjer koli boče. Naj ji da kako
ozemlje v Mali Aziji, ali Sahara v Afriki ali Ape-
stanjo s per groznimi mentski veji, samo jugo-
slovanske zemlje ji ne sme dati.

Razne novice

Vsem našim sotrudnikom, dopisnikom in čta-
teljem želimo prav vesele in blagoslovljene Velikono-
čne praznike. Ostanite nam zvesti tudi še zanaprej!
— Uredništvo „Malih Novic.“

Naše delo ob Velikonočnih praznikih v Mari-
boru. Slabo vreme imamo, zategadelj bo slaba z iz-
leti v okolico. Delajmo doma za naše organizacije!
Ponovno prosimo naše delavstvo in posle, da agitira
za vstop v Katoliško delavsko društvo, oziroma v
Jugoslovansko strokovno zvezo. Ta društva imajo
svoj sedež v dvorani v Flosarjevi ulici št. 4. Odbor
bo posloval tudi na Velikonočno nedeljo in ponedeljek
dopoldne od 9. do 12. ure. V prijateljskem krogu zbi-
rajte naše ljudi in jih pridobite za naše organizaci-
je. Vsak našinec si naj zapiše imena in naslove o-
seb, ki bi pristopile bodisi k delavskemu društvu, k
Jugoslovanski strokovni zvezi, k Orlu ali Orlicam!
Take sezname naj vsak zaupnik odda odboru teh
društev. Na delo!

Mariborski Orel. Vaditeljska telovadba bo od-
slej vsak torek od pol osmih do pol desetih zvečer.
Pričetek v torek, dne 22. t. m. Članska telovadba v
četrtak in soboto od pol osmih do pol desetih zvečer.
Pričetek v četrtak, dne 24. aprila. Vaditelji in člani
(od 14. leta dalje) telovadijo v gimnazijski telovadnici.
Naraščaj prične telovaditi v petek, dne 25. aprila
v telovadnici II. meščanske šole v Reiserjevi uli-
ci in bo telovadil vsak torek in petek od pol petih do
šestih popoldne. Od Orlovske Zveze so že za to leto
določene proste vaje in se prično takoj v vseh odse-
kih izvajati. Zato je redna udeležba pri telovadbi
predpogoj za skupen nastop. Pri vsaki telovadbi bo
stroga kontrola udeležbe. — Odbor.

Profesor dr. Pivko se še vedno nahaja v Ko-
torju v vojaški službi. Poverjeno mu je posebno va-

žno delo. Radi tega se še ni mogel vrniti v Maribor. Njegovi znanci pripovedujejo, da se vrne dr. Pivko, ko bo izvršil naročeno mu veliko in važno delo. To bo trajalo še najbrž mesec dni.

Dragocene preproge. Dne 7. aprila so na mariborskem kolodvoru zasegli velike množine dragocenih balkanskih preprog, katere je hotela družba verižnikov in židov spraviti čez mejo Jugoslavije v Nemško Avstrijo. Preproge so shranjene v posebni shrambi. Ljudstvo se dan za dnevom oglašja in povprašuje, kedaj se bodo te preproge prodajale. Ker je pomanjkanje takega blaga pri nas zelo veliko, je nujno potrebno, da se preproge prodajo Slovincem na licitaciji. Čemu se jih drži v shrambah?

Jugosl. akademična menza v Zagrebu. Kalor je iz časopisov znano, se nahaja jugosl. akademična menza v Zagrebu v veliki krizi in preti nevarnost, da ostane 300 akademikov brez hrane. Prehrane v menzi je deležno tudi okrog 300 slovenskih akademikov. Da se tej krizi vsaj nekoliko odpomore, je dobil vsak akademik nabiralno polo, da pobira prispevke za menzo. Tudi v Mariboru in okolici se bodo v ta namen pobiralo. Prosimo vse naše zavedno občinstvo, da ne pozabi v tej stiski slovenskih visokošolcev. Dne 16 t. m. sta pobirala iz prijaznosti petošolca J. Leskovar in M. Valentan prispevke za menzo. Darovali so: g. odvetnik in deželni poslanec dr. Josip Leskovar 50 K in iz poravnave Alojz Pišek kontra Podlipnik 50 K, Anton Hauptman 20 K, župnik Gabere Martin 20 K, H. Pačler 20 K, ga. Jadviga Pipuš 20 K, ga. Neža Hauptman 10 K, Lovro Čiček 10 K, ga. Marija Valdhuber 10 K, ga. Marija Maček 10 K, Matija Maček 10 K, Simon Fišer 10 K, Anton in Terezija Valentan 9 K, Hiter 5 K, Mole 5 K, ga. Hiter 5 K, Podbrežnik 2 K, ga. Marija Remšak 2 K, Neimenovani 2 K. Bodi izrečena tem potom vsem blagim darovalcem in podpornikom jugoslovanskih akademikov najtoplejša zahvala. Živeli posnemovalci! — Nadaljne darove za ta namen sprejema prodajalna sv. Cirila v Mariboru.

Slovence zaničuje. V petek okrog 18. ure dopoldne je stal Frangežev naslednik, trgovec Jeglitsch (pristno nemško ime!) v Gosposki ulici pred svojo trgovino, si ogledoval vrata, na katera mu je čez noč nekdo prilepil letak „Dragi narodnjaki“ ter psoval čez Slovence, rekoč: „Ti ljudje (Slovenci) so svinje, pa ne ljudje. Vse kar je prav.“ Tako torej zabavlja ta pangerman čez nas, a naši ljudje mu še vedno prično nosijo denar. Tudi napis ima samo nemški. Baje nima toliko denarja, da bi si dal narediti slovenski napis. Ako mu ga Slovenci kupijo, ga bo imel, drugače pa ne.

Prehrana železničarjev za Veliko noč. Ministrstvo za prehrano je nakazalo za Veliko noč železničarski zadrugi v Zagrebu 36 vagonov moke in 1 vagon sladkorja, in za Medjimurje 4 vagona sladkorja.

Seznam v mesecu marcu izdanih obrtnih listov v Mariboru. 1. Ehrenreich Rudolf, Mariengasse 27, trgovina z mešanim blagom. 2. Bonea Jožefina,

Triesterstraße 59, branjarija. 3. Gruber Ivana, Franc Josefstrasse 5, trgovina z mešanim blagom. 4. Koweindl Franc, Domgasse 5, mehanikar. 5. Gnibushek Alojz, Hauptplatz 6, trgovinska agentura in komisija. 6. Fratschki Friderik, Burggasse 4, mehanikar. 7. Kubiš Veronika, Hauptplatz, branjevka. 8. Gollob Alojz, Kärntnerstrasse 17, branjarija. 9. Pfeifer Avgust, Burggasse 36, tapetnik. 10. Schafflinger, Burggasse 10, lectar in svečar. 11. Sollak Jakob, Burggasse 36, mesar. 12. Matzung Alojz, Poberschstraße 11, trgovska agentura in komisija. 13. Lah Ivan, Gerichtshofgasse 32, krojač. 14. Korman Fran, Nagystraße 7, trgovina z mešanim blagom. 15. Maicen Jožef, Göthestraße 18, prevažanje oseb z avtomobilom. 16. Brunnflicker Jožef, Blumengasse 29, trgovina z mešanim blagom. 17. Trobinger Matija, Allerheiligengasse 14, trgovska agentura in komisija. 18. Sirak Alojz, Tegetthoffstraße 33, trgovina z mešanim blagom. 19. Horvath Alfred, Josefstraße 49, glasbenik. 20. Zentner Anton, Gartengasse 8, trgovina z mešanim blagom. 21. Gaberschek Ant., Burggasse 24, čevljar. 22. Werdnigg Peter, Domgasse 5, krojač. 23. Koser Milan, Herrengasse 50, slaščičar. 24. Baieritsch Barbara, Mühlgasse 17, izdelovalnica ženskih oblek. 25. Sulič Jožef, Tegetthoffstraße 30, čevljar. — Maribor, dne 17. aprila 1919. Vladni komisar: dr. Pfeifer.

br. Ko ošec ima v B.ogradu kot prehrano valni mašter lahko najprej posla, da ni sedaj to veliki noči je more priti domov.

Krčevin. — Leitersberg. Preradnji tvek dne 23. aprila ob 6 uri zvečer s vrati v Krčevin prišli sli shod Slavenske Krčevine Zveze. Shod je bil na mešan za meseca marca a se je tedaj tretji preložiti na tvek po Veliki noči. Vahmo na shod vse naše somišljenike in somišljenice iz Leitersberga Krčevine in Maribora. Agtajte za obilo udeležbo.

Mariborske bravnice bodo na Veliko noč na delo prišle do 14 ure popoldne, v popoldne pa bodo zaprte.

Meso na mariborskem trgu. Dnes so mesarji postavili na trg precej govejega in svinjskega mesa. Govedar so prodajali po 18 do 20 K svinjsko pa po 24 do 25 K 1 kg. Pri taki dražini mesa si obog delavec ali uradnik rasniti z Veliko noč ne more privoščiti kosček mesa. Vprašamo: Ali morajo nekateri ljudje toliko zaslužiti pri svojem obitu? R. cimo da stane goveja živina 1 kg žive teže 10 — do 12 — K. Kako vest imajo ti ljudje, če prodajo 1 kg za 8 K višje. In prašiči stanejo 1 kg žive teže 14 | 18 K. Mesar mora torej zopet zaslužiti 10 K pa 1 kg! Ali ne bi mogli biti ti ljudje z ezrom na b do njihih stanov zadovoljni tudi z nižjim robičkom r. cimo 2 K pri 1 kg? Če tehtla meso zavijajo živina n. pr. 300 kg, za sluzi za vsak 600 K. V tem ozaru bo treba storiti edine korake da se sedaj mnogo ljudstvo pred vojenski občičarji.

Slovenska gostilna v Studencih pri Mariboru L. Vlahovič,

priporoča svojo izvrstno kuhinjo, izborna vina,
točna postrežba, I pi prostori. Za obilen obisk
se priporoča 20 L. Vlahovič.

Sukanec,

črn in bel vse številke, 400 jards, en gros K 672¹ -, po
šilja se samo belega in črnega polovico.

Strečnice „Altesse št. 2“, 10 mill K 140 — prodaja
samo 787 23

Alojzij Gniušek Maribor Glavni trg 6.

Pošiljatev po pošti proti povzetju.

Gostilna „Marienheim“, Krčevine 78, zadaj za Kalvarijo, Telefon 60 VIII.

Podpisana javljava cenj. občinstvu. da
sva od Velike noči zopet otvorila gostilno.
Potrudila se bova, da zadovoljiva čimnajte
naše drage goste z dobro pijačo, toplo
in mrzlo kuhinjo, točno postrežbo!
Uporaba glasovirja.

Z odličnim spoštovanjem

786-22

Aleš in Olga Mydl

Ferdo Babič prej Franc Mahnič ključavničarski mojster

v Mariboru v Flosarjevi ulici št. 3
se priporoča vsem Slovencem in znanem. 692

Vsako nedeljo in praznik koncert v gostilni pri „Brodu“ v Pobrežju pri Mariboru

od 2—7. ure popoldne Svira znana Silv Šmid
ova godba. Izborna kuhinja, izvrstna bizeljska vi
na lastnega pridelka, točna postrežba!

Za obilen obisk se priporoča

13

F. Balon, gostilničar.

Otrok 7 mesecev star, se la na brano.
Vpraša se gostilna Wilson soba
št. 7, Mari or, Tegethoffova ulica. 785-22

PANORAMA

Maribor, Graiski trg 3.

Od nedelje do srede

Gornja Italija, Mantua, Cremona.

Cene: Od as'i 50 vin, vojaki in mladina 30 vin,
učenci 20 vin.

Odperto je od 1/2 9. ure dop. do 1/2 8. ure zvečer.

Za razna

steklarska dela

se priporoča

Janez Dežman, Maribor

Kazinska ulica št 6

16

Pohištvo,

spalne sobe, jedilne in gosp. soko sobe, kuhinjska oprava,
podloški, modroci, otcmaue, spalni in dekoracijski di-
vaani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trde-
ga lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste je-
senega, železnega in tapciranega pohištva v vaukem
elega od proste do najfina. Izvršitve po jako nizkih cenah.

pri tvrdki za pohištvo, KAREL REIS,

Maribor, Stolni trg 4

680

Svobodno ogledi!

Časiki zastoj!

Učenca iz p štene Hiše sprejme Franc Žaidar,
kovač za izdelovanje finega kovaškega
družja Pobreška cesta 3, Maribor. 15

Naznanilo!

Podpisani denarni zavodi naznanjajo, da so se dogo-
vorili poslovati počenši

s 14. aprilom t. l. od 8 u e zjutraj
do 2. ure popoldne.

Blagajne so odprte od 8 ure d.poldne do pol 1. ure popoldne.

P. n stanke prosimo, da se po tem ravnaajo.

Maribor, dne 14. aprila 1919.

Pod užnica Ljubljanske kreditne banke, Pod užnica
Štajerske eskontne banke, Podružnica Anglo-avstrijske
banke, Mariborska eskontna banka, Občinska hranil-
nica v Mariboru. 778